

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 7 lutego 2025 r.

PS.I.431.123.2024.SH

**Pan
Jan Leszek Wiącek
Burmistrz Wołczyna
ul. Dworcowa 1
46-250 Wołczyn**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 4 i 5 grudnia 2024 r. w Gminie Wołczyn przeprowadzona została kontrola kompleksowa w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹ oraz wybranych aktów wykonawczych. Szczegółowe wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli z dnia 15 stycznia 2025 r.

Realizację zadań Gminy Wołczyn w kontrolowanym zakresie ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

I. W wyniku kontroli pozytywnie oceniono między innymi realizację zadań w przedmiocie:

1. Utworzenia i funkcjonowania gminnego zespołu interdyscyplinarnego w zakresie:
 - 1) określenia trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w drodze Uchwały NR LV/494/2023 Rady Miejskiej w Wołczynie z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego;
 - 2) powołania przez Burmistrza Wołczyna Zarządzeniem nr 1034/2023 z dnia 18 września 2023 r. Zespołu

¹ (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673) w dalszej części wystąpienia pokontrolnego nazwana: ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Interdyscyplinarnego w Gminie Wołczyn, tj. realizację zadania określonego w art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;

- 3) złożenia przez wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz osoby powoływane do grup diagnostyczno-pomocowych oświadczeń dotyczących zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań, stosownie do art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 4) wydania wszystkim członkom Zespołu Interdyscyplinarnego, jak również każdej osobie powołanej do grupy diagnostyczno-pomocowej pisemnego upoważnienia dopuszczające do przetwarzania danych osobowych, osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz przyjęcia od tych osób pisemnego zobowiązania do zachowania tych danych w tajemnicy, stosownie do art. 9c ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 5) zwołania przez Burmistrza Wołczyna pierwszego posiedzenia nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wołczyn, stosownie do art. 9a ust. 7a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 6) organizowania posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz sporządzania z tych posiedzeń szczegółowych protokołów, które zawierały informacje o omawianych rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz inne informacje, które dotyczyły omawianych w trakcie posiedzenia zagadnień związanych z zagrożeniem przemocą domową na terenie gminy Wołczyn, stosownie do art. 9b ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

2. Prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową między innymi w zakresie:

- 1) powoływania, w każdym przypadku po wpłynięciu do Zespołu Interdyscyplinarnego formularza „Niebieska Karta – A”, grupy

diagnostyczno-pomocowej do pracy z rodziną objętą procedurą „Niebieskie Karty” w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej w tej rodzinie, w skład której każdorazowo wchodził pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz Policji, stosownie do art. 9a ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;

- 2) poszerzania grupy diagnostyczno-pomocowej o osoby, o których mowa w art.9a ust. 11b-11d lub 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a także o osoby, o których mowa w art. 9a ust. 12c ustawy – stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” – w każdym przypadku, kiedy sytuacja rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty” tego wymagała;
 - 3) sporządzania odpowiedniej dokumentacji z realizowanych działań monitorujących po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, stosownie do art. 9h ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
 - 4) uczestniczenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach dotyczących problematyki przemocy domowej.
3. Zapewnienia – w przypadku konieczności – osobom dotkniętym przemocą domową bezpiecznego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Opolu lub w Kędzierzynie-Koźlu.

Ponadto Gmina Wołczyn zawarła porozumienie ze Starostwem Powiatowym w Kluczborku, które dotyczy powierzenia Powiatowi Kluczborskiemu realizacji zadania pn.: „Prowadzenie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie” i w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej związanej z przemocą domową osoby doznające tej przemocy są kierowane do Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku.

II. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia oraz osoby odpowiedzialne za powstałe nieprawidłowości i uchybienie:

W wyniku kontroli stwierdzono:

1. Nieprawidłowości, w tym:

1) kluczowe, w zakresie nie uwzględnienia w indywidualnym planie pomocy dla osoby doznającej przemocy domowej i jej środowiska domowego dwóch małoletnich sióstr osoby wskazanej jako osoba doznająca przemocy domowej, które były wychowywane w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty” i nie podejmowania wobec nich żadnych działań w ramach prowadzonej procedury, a w aktach sprawy są dokumenty, w których zapisy świadczą, że wobec tych małoletnich również może dochodzić do przemocy domowej, a tym samym niewłaściwego realizowania zadań wynikających z art. 9b ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;

2) znaczące, w zakresie:

- a) nie dostosowania gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej przyjętego Uchwałą NR LX/528/2024 Rady Miejskiej w Wołczynie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wołczyn na lata 2024-2030 do obowiązującego Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030;
- b) nie dostosowania porozumień zawartych przez Burmistrza Wołczyna i podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3, 3a lub 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do wymogów określonych w art. 9a ust. 8 tej ustawy, w zakresie uczestnictwa członków wyznaczonych do grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach i pracach tych grup;
- c) nie dostosowania Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do obowiązujących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, poprzez zawarcie

w nim zapisów, które stanowią naruszenie obowiązujących przepisów prawa;

- d) błędnego działania grupy diagnostyczno-pomocowej polegającym na proponowaniu osobie stosującej przemoc domową udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową i programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, co jest niezgodne z § 15 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- e) niewłaściwej współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym z innej gminy, tj. nie przekazywano informacji dotyczących podejmowanych działań wobec osoby stosującej przemoc domową – pomimo tego, że uzyskane informacje od tej osoby były istotne i powinny mieć wpływ na podejmowane działania przez tamten Zespół wobec osoby doznającej przemocy domowej oraz nie koordynowano podejmowanych działań w ramach tej procedury przez dwa Zespoły Interdyscyplinarne w związku z różnym miejscem zamieszkania tych osób;

- 3) zwykle, w zakresie nie sporządzania protokołu z posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej, podczas którego grupa podjęła decyzję o zakończeniu procedury, co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa, bowiem to właśnie podczas posiedzenia grupa diagnostyczno-pomocowa powinna przeanalizować sytuację danej rodziny i na bazie tej analizy podejmuje decyzję o ewentualnym zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” w danej rodzinie.

- 2. Uchybienie w zakresie podpisywania informacji przekazywanych do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” jedynie przez koordynatora grupy diagnostyczno-pomocowej, co jest niezgodne z art. 9b ust. 8 pkt 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

III. Przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia:

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia: niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów prawa, tj. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia: stwierdzone nieprawidłowości i uchybienie, z uwagi na ich charakter i wagę, nie wpływają na realizację zadań gminy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzeniu w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i nie stanowią podstawy do negatywnej oceny.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienie odpowiadają:

1. Rada Miejska w Wołczynie w przedmiocie nie dostosowania opracowanego gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej do standardów wyznaczonych przez Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.
2. Burmistrz Wołczyna w zakresie niedostosowania porozumień zawartych z podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3, 3a lub 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do wymogów określonych w art. 9a ust. 8 tej ustawy.
3. Zespół Interdyscyplinarny w Wołczynie w zakresie:
 - nie dostosowania Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do obowiązujących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
 - prowadzenia niewłaściwej współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym z innej gminy, tj. nie przekazywanie informacji dotyczących realizowanych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz nie koordynowania podejmowanych działań w ramach tej procedury przez dwa Zespoły Interdyscyplinarne w związku z różnym miejscem zamieszkania tych osób.
4. Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Wołczynie w zakresie przyjmowania informacji o efektach podjętych działań przez grupę diagnostyczno-pomocową w ramach procedury „Niebieskie Karty”, które podpisywał jedynie koordynator tej grupy, co jest niezgodne z art. 9b ust. 8 pkt 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

5. Członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej w zakresie niewłaściwego realizowania zadań i podejmowanych działań w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”, które wynikają z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” w zakresie:
- proponowaniu osobie stosującej przemoc domową uczestnictwo w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową i programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, co jest niezgodne z § 15 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
 - nie sporządzania protokołu z posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej, podczas którego grupa podjęła decyzję o zakończeniu procedury;
 - podpisywania informacji przekazywanych do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” jedynie przez koordynatora grupy diagnostyczno-pomocowej.

W związku z stwierdzonymi w wyniku kontroli nieprawidłowościami oraz uchybieniami, na podstawie § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1165)²

zalecam:

- 1) uwzględnianie w indywidualnym planie pomocy dla osoby doznającej przemocy domowej i jej środowiska domowego wszystkich osób wskazanych jako osoby doznające przemocy domowej, które wchodzi w skład rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty” i podejmowanie wobec nich odpowiednich działań, stosownie do art. 9b ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 2) dostosowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej przyjętego Uchwałą NR LX/528/2024 Rady Miejskiej w Wołczynie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wołczyn na lata

² Nazwane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego „rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli”.

2024-2030 do standardów wyznaczonych przez Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030;

- 3) dostosowanie porozumień zawartych przez Burmistrza Wołczyna z podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3, 3a lub 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do wymogów określonych w art. 9a ust. 8 tej ustawy, w zakresie uczestnictwa członków wyznaczonych do grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach i pracach tych grup;
- 4) dostosowanie regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego w Wołczynie do obowiązujących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- 5) podejmowanie właściwych działań przez grupę diagnostyczno-pomocową polegających na motywowaniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, stosownie do § 15 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- 6) podejmowanie odpowiedniej współpracy w ramach procedury „Niebieskie Karty” z Zespołem Interdyscyplinarnym z innej gminy i koordynowanie podejmowanych działań w ramach tej procedury w przypadku prowadzenia procedury przez dwa Zespoły Interdyscyplinarne – w związku z różnym miejscem zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej i osoby stosującej przemoc domową;
- 7) sporządzanie protokołu z posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej podczas, którego podejmowana jest decyzja o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, stosownie do § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) podpisywanie informacji przekazywanych do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” przez grupę diagnostyczno-pomocowej, stosownie do art. 9b ust. 8 pkt 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Pouczenie

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych na rzecz ich realizacji lub o przyczynach nie podjęcia tych działań, należy przedłożyć do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia.

Stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do nadzoru i kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6 tej ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy art. 126-133 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³.

Kontrolowanej jednostce zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli przysługuje prawo do zgłoszenia zastrzeżeń do otrzymanych zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

³ (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).